

Clement Lepidis'in 'Büyükada'nın Gülü' Romanında Osmanlı ve Türk İmgesi

Ahmet GÖGERCİN
Selçuk University

Göç olgusu bütün çağların kaçınılmaz gerçeğidir; hemen her yüzyılda, çeşitli siyasi, ekonomik veya coğrafi nedenlerden dolayı insanlar, bireysel ya da kitlesel olarak, doğup büyüdüğü toprakları terk ederek kendilerine yeni yurtlar edinmişlerdir. Bunlardan bazıları, zaman içinde, özlemlerini, duygu ve düşüncelerini roman, sinema, müzik ve resim gibi görsel, işitsel veya yazılı sanatlar aracılığıyla dile getirmişler, alışılmışın dışında yeni anlatılar oluşturmuşlardır. Bu çalışmalar, bu birey ve toplulukların sosyo-psikolojik yapılarının ve geldikleri coğrafyalara bakışlarının anlaşılmasında büyük önem arz etmektedir. Gerçek adı Cléantis Çelebides/Çelebioğlu olan Yunan asıllı Fransız yazar Clément Lépidis (1920-1997) de bu göç gerçeğini yaşayan yazarlardan biridir; ailesi, Türk-Yunan savaşı döneminde Anadolu'yu terk ederek Fransa'ya yerleşmiştir. Yirmiden fazla kitaba imza atan ve birçok yazın ödülünün sahibi olan Lépidis, Fransa'da 'Deux Magots' ödülünü alan 'Büyükada'nın Gülü' (La Rose de Büyükada) adlı romanında geldiği coğrafyaya uzaktan bakmış, Osmanlı coğrafyasına ve insanına bazen özlemle, bazen kinle yaklaşarak dikkat çekici bir roman ortaya koymuştur. Osmanlı toplum yapısının, Türk-Yunan ilişkilerinin ve Fransız yazınındaki göçmen edebiyatının daha iyi anlaşılması bağlamında bu tür yapıtların araştırılması büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda, çalışmamızda, Lépidis'in söz konusu yapıtında oryantalist bir bakış açısıyla yeniden kurguladığı Osmanlı ve Türk imgeleri ele alınarak oluşturmaya çalıştığı yeni Osmanlı-Türk portresi gösterilmeye ve analiz edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fransız Edebiyatı, Göçmen Edebiyatı, Türk İmgesi, Clément Lépidis.

Dil Modelsel Modellemede Ayarın Rolü

Tairova GULİ
Buhara Devlet Üniversitesi

Zaripova AZİZA
Buhara Eyalet Üniversitesi

Dilin internet ve bilgisayar teknolojilerine dönüşmesi, devam etmekte olan bilgisayar dilbiliminin gelişmesine ve şekillenmesine bağlıdır. Özellikle yapay dilin yapay zekâ modellemesi için bilgisayar dilbiliminin ana görevi olarak kabul edilmektedir. Bu yazıda kolordu dilbiliminin önemi ve ortamın modellenmesinde rolü ele alınmaktadır. Bu ayarın dilsel ve dilbilimsel özel etiketlerin metinlere ve bileşen parçalarına göre seçildiği açıktır. Konuşmanın her bir bölümünün ayarlanması için özel dilsel model biçimleri üretilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kolordu, ayar türleri (dilbilimsel analiz), morfolojik ayar, anlamsal ayar, sözdizimsel ayar, anapforik ayar, prosodik ayar, söylemsel ayar, sözcük formu, lemma ve etiketler.